

Kézimunka-Melléklet,

a Divat Újság

Külön Melléklete.

XV. év.

Budapest, 1908. február.

2. sz.

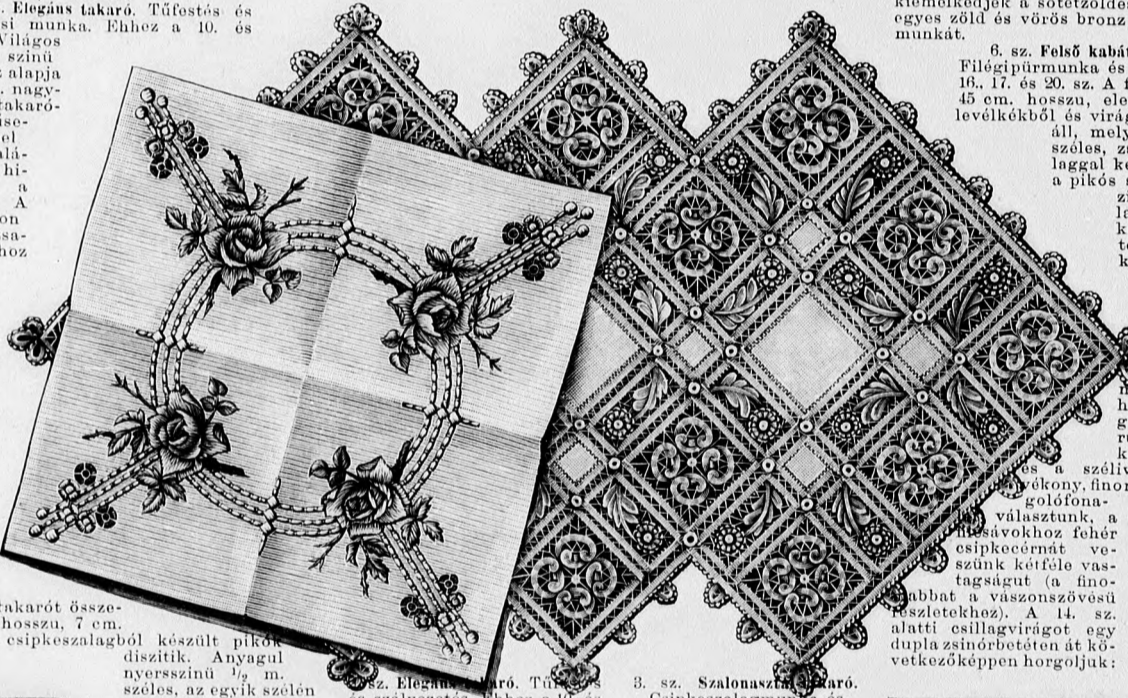

1. sz. A T kettős betűminta keretben. Fehérlapozás.

1. sz. A T kettős betűminta divatos keretben. Laposhimzés.

2. sz. Elegáns takaró. Tűfestés és felvarrási munka. Ehhez a 10. és 13. sz. Világos nyers színű ripsz az alapja a 60 cm. nagyságú takarónak. Műselyemmel kisse alátöltve hímmezzük a mintát. A sarkokon levő rózsavirágokhoz a 10. sz. alatt találunk egy részletet; a virágokat rózsaszíntől egészen fehérig árnyaljuk; a leveleket sötét és világos rozsdazöld, a száratokat friss sárgászöld, a töviseket egy világos rozsdavörös selyemmel hímmezzük. Az ágak lefogó öltéssel levarrott fehér műselyemmel készült három körben menő sorral vannak összekötve, a közepén három-három laposöltésű fehér négyzetgel megszakítva. Ugyanígy vezetünk a sarkokon le is három szalát, a végpontján laposöltésű sarga pontban végezzük. A 13. sz. alatt találunk egy részletet a vezetési szál melletti kis rózsákból, természetesen nagyságban.

3. sz. Szalonasztal-közép. Cspikeszalagmunka és szalaghímzés. A különleges formája 140 cm. hosszú, 80 cm. széles takarót összeállítjuk egy 12 cm². nagyságú és 12 cm. hosszú, 7 cm. széles négyzetökből; az egyenes szélét cspikeszalagból készült pikó díszítik. Anyagul nyersszínű 1/2 m. széles, az egyik szélén beszóvtott zsinórral ellátott cspikeszalagot, azután egy szélesebb, csak az egyik szélén

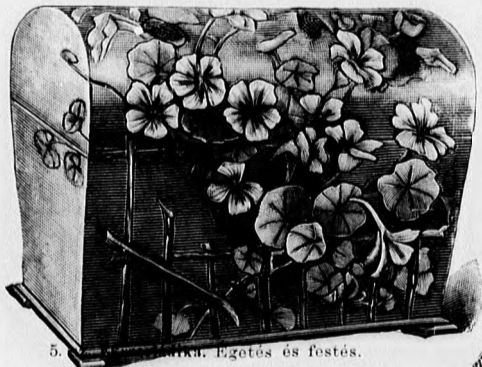
3. sz. Szalonasztal-közép. Cspikeszalagmunka és szalaghímzés.

ereit kissé gyengébben viszzük, úgy hogy a minta erősen kiemelkedjék a sötétzöldes kékre pácolt ládika alarjáról; egyes zöld és vörös bronz fényfoltok emelik nagyban a munkát.

6. sz. Felső kabátka estélyi ruhák fölé. Horgolás. Filézipurmunka és szalagmunka. Ehhez a 7., 14., 16., 17. és 20. sz. A fehér, az előli szélén körülbelül 45 cm. hosszú, elegáns kabátka főleg a horgolt levélkékből és virágformákból (7., 14., 16. és 17. sz.) áll, melyeknek szárai és indái 1/2 cm. széles, zsinórszállal ellátott cspikeszalaggal készül. A figurák összekötöttségét a pikós szállal készült rudacsokák képezik. (Lásd a 7. sz.) A cspikeszalaggal kiegészített horgolt részek közé 5 cm. széles filézipurbetéteket teszünk, mint azt a 20. sz. alatti képen kisebbítve látjuk. A horgolt figurákat és a cspikeszalagot a sirtingre rajzolt minta szerint a megfelelő helyekre felfűzzük és azután a filébetétet, mely helyett sifony vagy selyemsávot is tehetünk, beletöltjük, s úgy dolgozzuk, mint a 7. sz. alatti szélét látjuk, hurokolt ívekkel a szélén. A horgoláshoz, valamint az összekötő rudacsokákhoz a szélvélkezőkény, finom horgolófonat választunk, a hímzéshez pedig csipkecérnát veszünk kőféle vastagságú (a finomabbat a vászonszövésű szálakhoz). A 14. sz. alatti csillagvirágot egy dupla zsinórötöten át következőképpen horgoljuk:

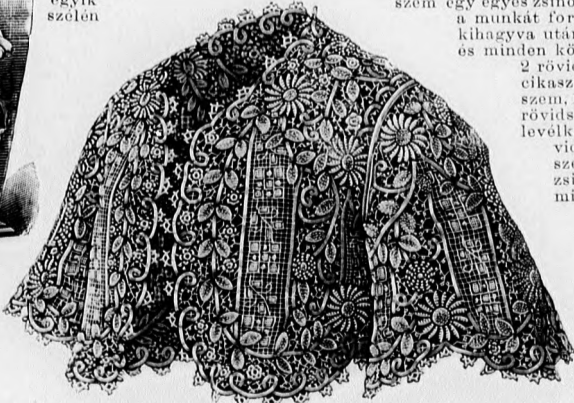
7. sz. E Z piros betűminta. Fehérlapozás.

5. sz. Ládika. Égetés és festés.

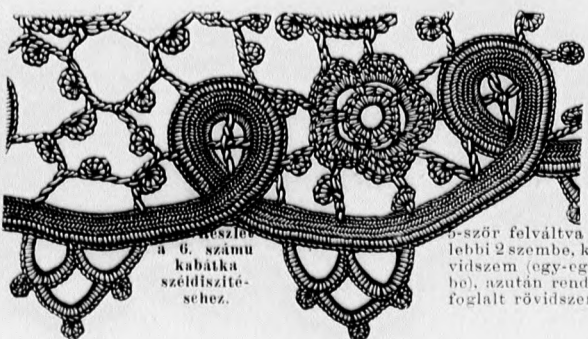
finoman áttört körívvel, használunk; fehérített lenfomállal készül a sok összekötő rudacsokakeresztvarrás és varrott pikó. A csipke-munka közé fehér tafotanegyzetek vannak beékelve; azonkívül a hosszúkas keskeny négyzetekben egy-egy rozettát helyezünk el hurokolt karikából s különféle színű selyemszalagok alkotják a leveleket s száratokat.

5. sz. Ekszerládika. Égetés és tarka festés. Az ékszerláda értékes emlékek eltevésére szánt zárható ládika igen alkalmas jubileumi vagy nászajándéknak. A ládika bezárólag a 9 cm. magas, köríves tetejével együtt 22 cm. magas és négy lapos négyzetökléses lábon nyúlszik; az oldala s hátoldala egyenként 28 cm. hosszú, az oldallap fölül 18. alul csak 15 1/2 cm. széles. A ládika díszítésül választott sarkantyuvirág csoportoztat a tetején és oldallapjain túl is átnyúlik s vízfestéssel a természetnek megfelelő mélyen vörös és vöröses-sárgán és kellő sötétzöld levelekkel festendő. Az alsó rácsozat, a melyen látszólag a virágok keresztül húzódnak, sötétbarna, csak helyenként ockersárgával felénkijájk. Valamennyi konturt az égetéssel teljesen kiégetjük, a széles levelek

6. sz. Felső kabátka estélyi ruhákra. Horgolás, recse-, gipür- és szalagmunka. Ehhez a 7., 14., 16., 17. és 20. sz.

(egy erősen megsodrott pamutszál is megteszi) 17 rövidszem, az utolsó az 1. szemben foglalni, azután az első szíromnak 17 rövidszem egy egyes zsinórral, 1 levegőszem, a munkát fordítsd, a levegőszemet kihagyva utána rendszerint a zsinór körül és minden következő hátsó szemtagba öltve 2 rövidszem, 1 fél pálcikaszem, 10 pálcikaszem, 2 fél pálcikaszem, 2 rövidszem, 1 rövidszem a karika következő rövidszemjébe. Azután a következő levélkének a munkát fordítsd, 1 rövidszemet kihagyva, 1-1 rövidszem a következő 12 szembe, s a zsinórt vele együtt foglalva és mindkét felső szemtagba öltve, azután még 5 rövidszem csak a zsinór körül, azután a 17-virágzirom kiegészítésére 2 rövidszem, 1 fél pálcikaszem, 10 pálcikaszem, 2 fél pálcikaszem, 2 rövidszem, 1 rövidszem a karika következő rövidszemjébe, azután a munkát fordítsd és a fonakján 12 lánc szemmel a 17. levélkét az 1. levélkéhez foglaljuk, és mindkét felső szemtagba öltve, azután horgolunk 10 körbe foglalt levegőszem körül (rendszerint körbe dolgozva) 17 rövidszem, 10-szer felváltva 1 rövidszem a legközelebbi szembe, 2 szem a következő szembe, azután 1-1 rövidszem a következő 27 rövidszembe, 10-szer felváltva 1 rövidszem a következő szembe, két egybe összefoglalt rövidszem (egy-egy a következő 2 szembe), azután 1-1 rövidszem a következő 7 szembe, legközelebbi 2 szembe, két egybe összefoglalt rövidszem (egy-egy a legközelebbi 2 szembe), azután rendszerint két egybe összefoglalt rövidszem (egy-egy a következő

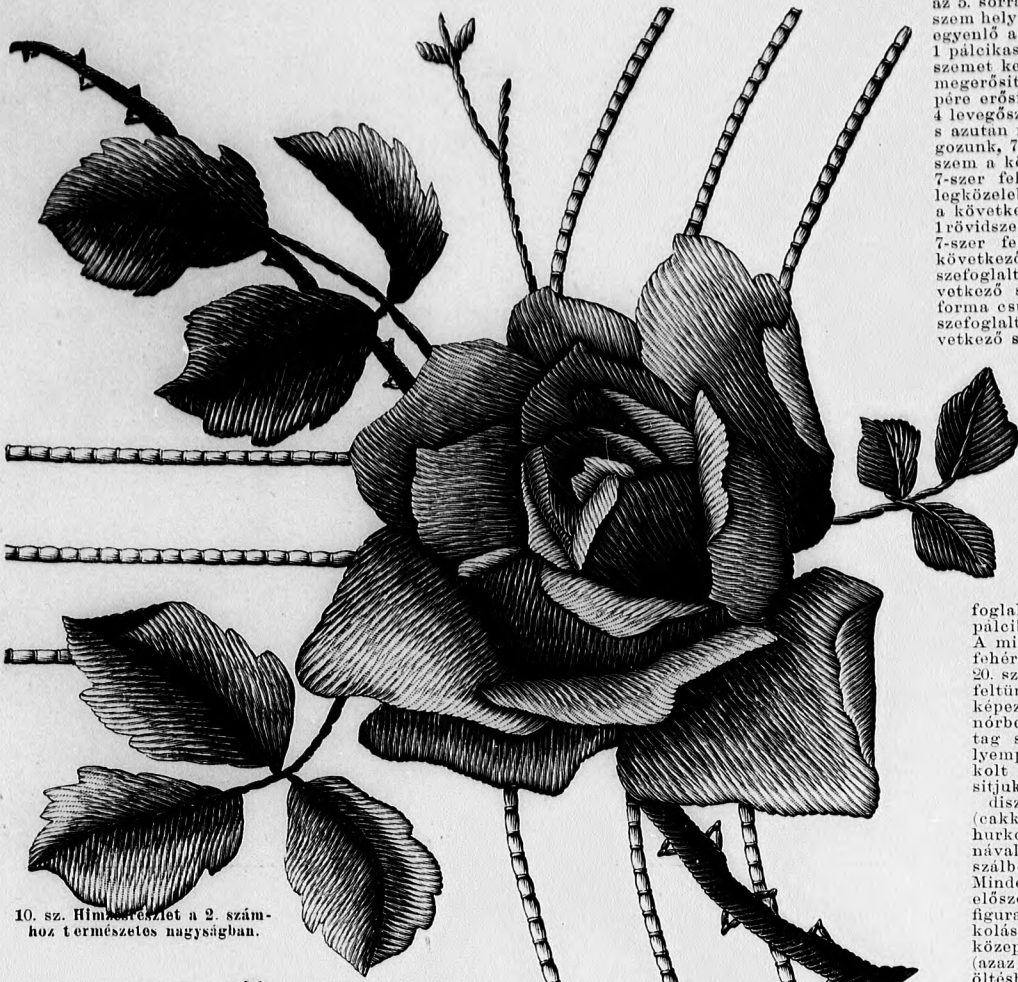
8. sz. Szalagmunka. Ehhez a 6. számú kabátka szelvével készítsd.

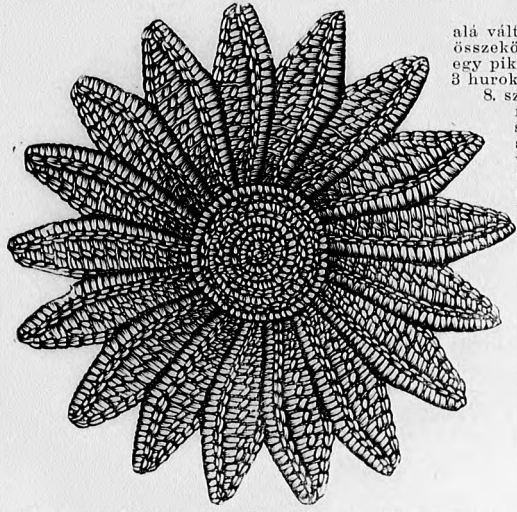
8. sz. Szalagmunka. Ehhez a 6. számú kabátka szelvével készítsd.

9. sz. Szalagmunka. Ehhez a 6. számú kabátka szelvével készítsd.

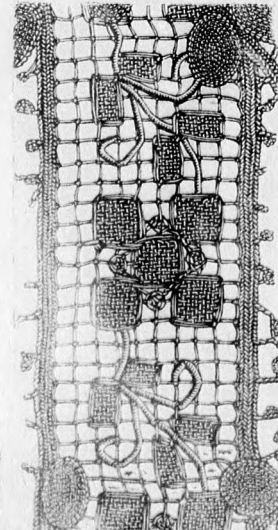

10. sz. Hímzészet a 2. számhoz természetes nagyságban.

14. sz. Nagyobb horgolt csillag a 6. számú kabátkához.

2 szembe), míg a forma csukva van s utána a szálát megerősítjük s e félgyölyőformát (a csukott felével kifelé téve) reá erősítjük a virágközpre. Az ovális kis formákat, melyeket a szalagból alakított indák elszáruk (lásd a 17. sz.), 10 levegőszemre kezdjük s ezeken visszamenve 1-1 rövidszem annak 9-2. szemjébe, 3 rövidszem a legközelebbi szembe, 1-1 rövidszem a következő 8 szembe, vagyis a már áthorgolt kezdőszem tagjaiba, 3 rövidszem a következő szembe. Ezután körbe tovább dolgozva 5 sort 1-1 rövidszem minden rövidszembe, csak hogy a két végén egyenkint 3-3 rövidszem az egy szembe dolgozott 3 rövidszem 2 szemjébe (a külső szélén 35. szem van most), ezután a szálát megerősíteni. E leveleket a visszaján lefelé helyezük el, miáltal a rövidszemeknek fél-szembe öltött egyenes sora bordás sornak látszik s érvényre jut. A kicsiny rozettaformák (lásd 16. sz.) mindegyikének 6 körbe foglalt levegőszemnek horgolunk. 1. sor: 5 levegőszem, 1 pálcikaszem a levegőszem körbe, ezután 7-szer felváltva 3 levegőszem, 1 pálcikaszem a levegőszem körbe, erre 3 levegőszem, az első 5 levegőszem 3. szemjébe foglalni. 2. sor: 1 rövidszem, 1 félpalcikaszem, 1 pálcikaszem, 1 félpalcikaszem, 1 levegőszem a következő levegőszembe s a 3-tól 8-szor ismételni. 3. sor: 1 láncszem a következő pálcikaszembe, 5 levegőszem, 8-szor felváltva 1 láncszem, az előző sorban levő pálcikaszembe, 5 levegőszem. 4. sor: átugrott egyenlő a 2. sossal, csak hogy 1 pálcikaszem helyett 2 pálcikaszem horgolandó. 5. sor: 9-szer felváltva 1 láncszem, az utolsó előtti sor következő kihagyott láncszemjébe 6 levegőszem, ezután a 6 levegőszemet az első láncszemhez foglalni. 6. sor: egyenlő a 2. sossal, csak hogy 1 pálcikaszem helyett 3 pálcikaszemet kell horgolni. 7. sor: egyenlő

20. sz. Négyzet alakú szalag a 2. számú kabátkához (kisebbitre).

az 5. sossal, csak hogy a 6 levegőszem helyett 7 levegőszem. 8. sor: egyenlő a 2. sossal csak hogy az 1 pálcikaszem helyett 6 pálcikaszemet kell horgolni s a szálát megerősíteni. A kis rozetta közepre erősítendő kis félgyölyőnek 4 levegőszemet körbe foglalunk s ezután rendszerint körbe dolgozunk, 7 rövidszem, 2-2 rövidszem a következő 7 rövidszembe, 7-szer felváltva 1 rövidszem a legközelebbi szembe, 2 rövidszem a következő szembe, ezután 1-1 rövidszem a következő 21 szembe, 7-szer felváltva 1 rövidszem a következő szembe két egybe összetefoglalt rövidszem (1-1 a következő szembe), ezután míg a forma csukva van két egybe összetefoglalt rövidszem (1-1 a következő szembe) s a szálát megerősíteni. A kicsiny, utóbb a nagyobb figurák közé ékelte apró figurák (lásd a 7. sz.) mindegyikének 8 levegőszem körbe foglalva horgolunk: 15 rövidszem, az utolsó az 1. szemhez foglalni, 8 levegőszem, 1 pálcikaszem a 3. következő rövidszembe, ezután 3-szor felváltva 5 levegőszem, 1 pálcikaszem a 3. következő szembe, ezután 5 levegőszem az első 8 levegőszem 3. szemjébe foglalni, erre minden levegőszem körbe 1 rövidszem, 1 félpalcikaszem, 5 pálcikaszem, 1 félpalcikaszem, 1 rövidszem. A minta közé ékelte 5 cm. széles botteket, melyek szélét fehér csipkeszallag takarja, finom csipkecérnával recézük, a 20. sz. alatti mint a (mely kevéssé kisebbített alakban van feltüntetve) pedig beszővéssel készül. A kabátka külső szélét képező köríves formában felrakott szallagot egy vékony zsinór betét vagy vastag szál fölé se-lyempamutall hurkolt soral bízósítjuk. Az apró kis díszítő körívek (cakkok) szintén hurkoltak, de cérnával s többszöri szálbetét fölött. Minden körívek először egy félkör-figura készül hurkolással, melynek közepén 1-1 pikó (azaz egy hurkoltós 3 hurkoltós) díszíti, és az alaktól a mintán belüli összekötő rudacsok kifeszített szállal s hurkolással készülnek, ismét egy-egy pikóval díszítve (a pikó itt is úgy készül, hogy egy hurkoltósba 2-3 hurkoltós öltendő).

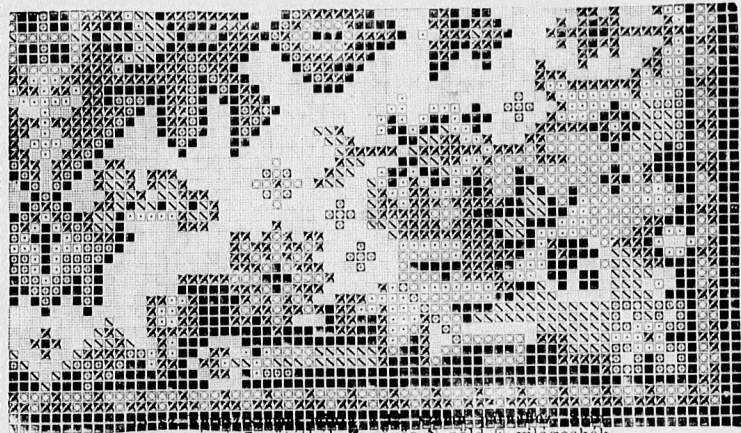
8. sz. Faldisz. Festés és laposhímzés, felvarrási munka, kövecske valamint gyöngy- és fémlencsefelvarrás. A szürkészínű erősebb jutavászra festett kép egy kecses, a távolba merengő, padkán ülő nő alakot tüntet fel, s akár így fali dísznek fali polc alá, akár kályha vagy kandallóellenzék is alkalmazható. A színek a keleti tarkaságot mutatják, de igen finom és izlőes összhangzásban. A háttér sötét pompeji vörös, a ruha felső része, melyen ezüst fémlencsék vannak elszóva és gyönggyel áthi-

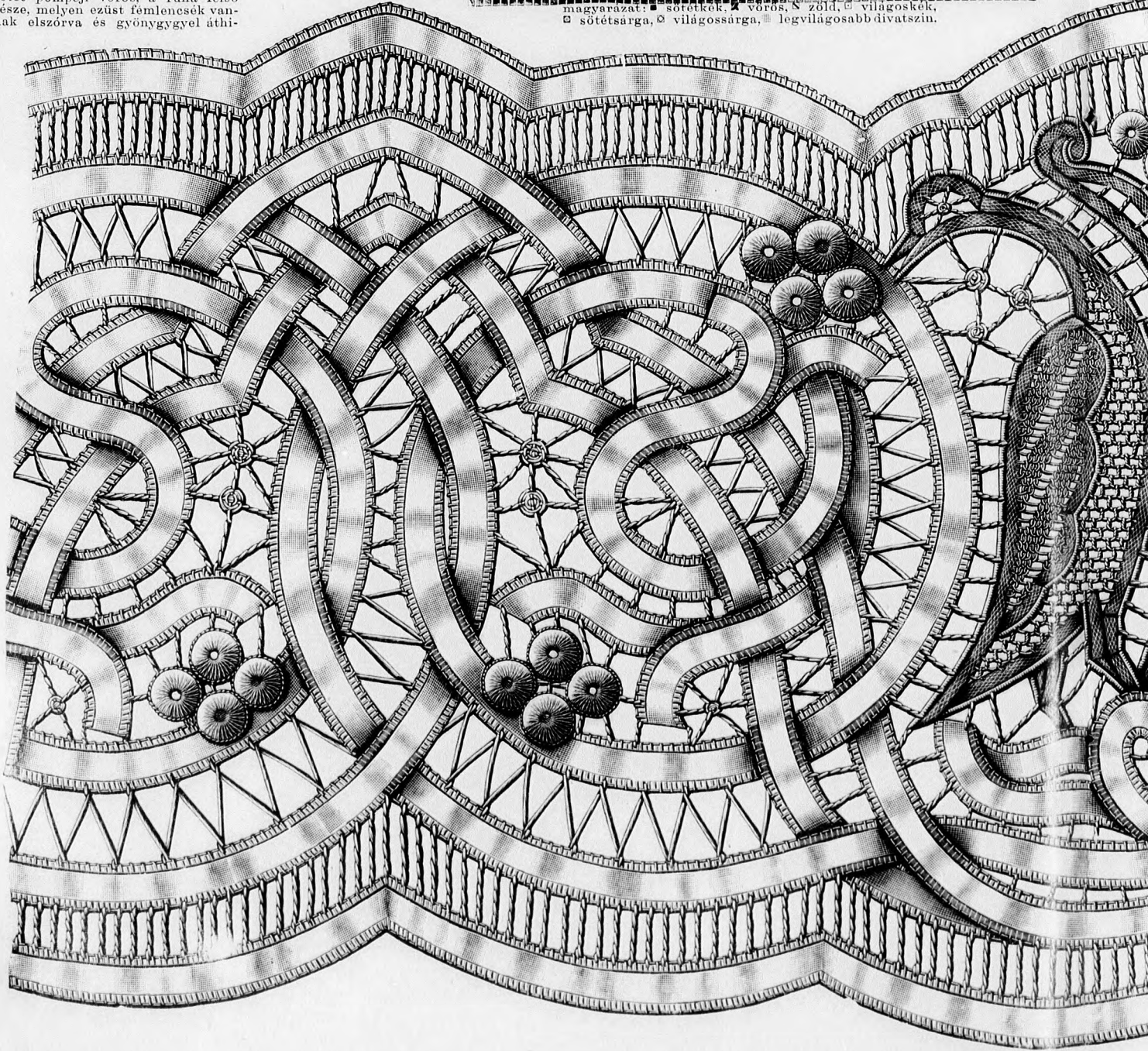
11. és 12. sz. Párnák. Szmirnamunka. Ehhez a 15. sz.

váltakozva kék, narancs, fehér, sárga és szürkészöld s Herkules-fonállal, a mely elég erős és fénylő. Az alap levarrott zöld fonállal vastagabb aranyzsinórral együtt vörös és zöld, részut sárga és kék szálak képezik. A konturozottak a kép kerete vagy fakeret, vagy széles

9. sz. Hímzett szél zsebkendőre vagy főtörökre. Lyu 11. és 12. sz. Párnák. Szmirnamunka. Ehhez a 15. sz. díszíti, melyet korea-pamutall készítünk (egy vékonyvonalú pamut, a melytől a világoz-

magyarozat: ■ sötétvörös, ■ vörös, ■ zöld, ■ világoskék, ■ sötétsárga, ■ világossárga, ■ legvilágosabb divatszín.

mint a világoz-litott négyzetű áll; a négy sa-kanavára elől kerestek szárt alatti hosszuk szőnyegről van a dívtos, min- szélessége 40 c különböző bron-pon korea pam- ságy kanaván kévetszemes a negyedél- tintet fel. A p- lat kell haszná- négyzetbe egy- minden keres- megfelelő egy- szele körül, a- mintához kell- selyemfodrot, pamutszőrt v- jüt sötét posz- 18. sz. Paro- Laposhímzés

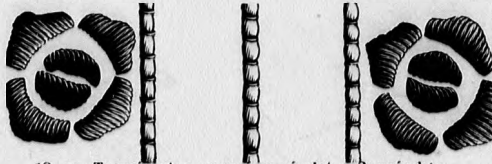
munka. Ehhez a 15. sz.

sárga és szürkészöld színben, egymástól elválasztjuk fekete és zöld vastagabb erős és finyló. Az alapfelület ornamentikai figuráit ugyanezek átfogó öltésekkel aranyzómárral együtt konturozzuk, a kitöltést vízszintesen kifésített, rozsutó szálak képezik. A kicsiny körök vörös és kék laposan hímzették és feketén egy fakereket, vagy széles posztó avagy plüss-sav felület, vagy fémhíműre. Lyukhímzés, hurkolás és száröltés.

munka. Ehhez a 15. sz. A 40 cm-es nagyságú 11. sz. alatti párnát szmirnamunka készítettünk egy vékonyabb északi-párnát, kettős szállal veendő, mely után a munkát a minta világos szürkészöldes alapon egy nagy koszorut tüntet fel árnyalt levelekkel, rózsaszínű rózsákkal és egy a koszorú közepére, elével felállított négyzetet, mely három párhuzamosan menő bronzsárga vonalból áll; a négy sarkot a koszorúból hulló szürkés-kék szalag tölti. Mintáját kanavára előhúzzuk s a szerint a pamutesomokat felvarrjuk, s így a keresztet számlálása elmarad, visszaján sötét posztóval borítjuk. A 12. sz. alatti hosszúságú párna szelvényre is alkalmas. Mintája egy valódi keleti szőnyegről van véve s jelenleg csomózással készíthető igen hatásos s mind a divatos, mind a régi szoba bútorhoz felelő alkalmas. Hossza 64 cm, szélessége 40 cm. Mintáját a szürkés-kék, világos szürkés-kék és különféle bronz árnyalatokkal, valamint olajzöld világos divatszínű alapon koreai pamutból, közepvastagságú kanaván készült a 15. sz. alatti keresztmetszemes minta után, a mely a negyednél valamivel többet tüntet fel. A pamutból kettős szalagot kell használni, minden kanavanegetbe egy göböt csomóznunk; minden keresztmetszemet a mintán megfelel egy göbnek. A kész párna szele körül, akár 8 cm. széles, a mintához kellő színű plüss- vagy selyemfórt, vagy egy vastagabb pamutszőrt választunk. Visszaján sötét posztóval borítjuk.

18. sz. Paros betűminta. P. S. Laposhímzés és száröltés.

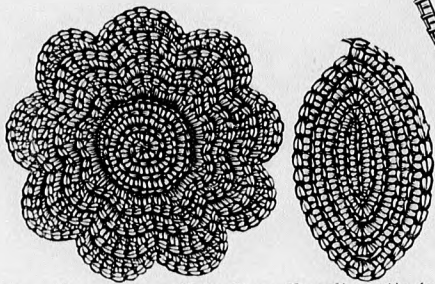
mezve, tengeri zöld színű az alsó részét olajzöldre festjük és egy szegélyzettel lezárjuk, ez utóbbi mintája vörös, kék és sárga háromszögekből áll, melyek szintén fémlecekkel és gyöngyökkel díszítettek, azonkívül átfogóöltésekkel felvarrott, kék és rezvörös duplán vezetett fémzárlak díszítik a széleket. A női alak esikje körül kötött sálskendő barnas sárga és ó-rózsaszín és aranyzárlal készült szár- és fesztő öltésekkel díszített. Felvarrott aranyzárlal és aranyzómárral, valamint sziszált vörös és zöld kerek üvegkövecskék képezik a hajdíszet, ovális, vörös és sárga üvegkövecskék a derekat körülszorító láncot és aranyzárlal egy vörös kövecskével a karkötőt, egy fehér kő a benne lévő gyűrűt. A barnásfekete padka díszítése sárgás árnyalattal áttettett s ezüstzárlal konturozott. A felső egyenes elvégzést képező háromszög szegélyzetet gyöngyfonalal laposan hímézzük és pedig

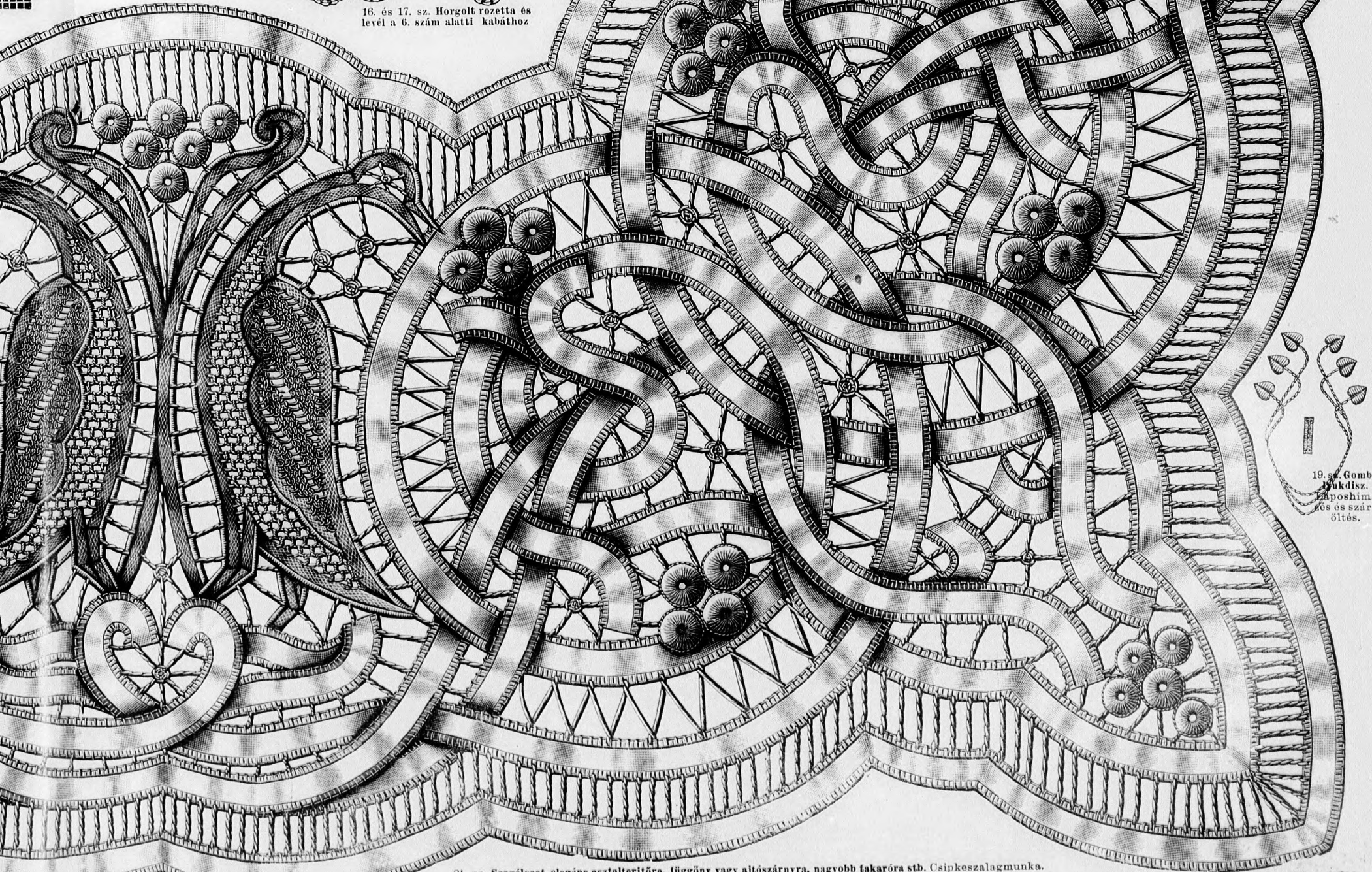
13. sz. Természetes nagyságú részlet a 2. számhoz.

19. sz. Gomblyukdíszítő keret. Laposhímzés és száröltés. Bluzokra vagy nappali ingekre alkalmas e hímzés minta, s akár fehérén, akár színesen tartható.

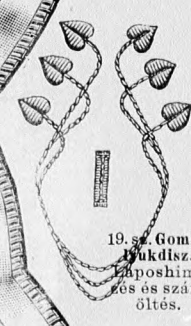
21. sz. Szegélyzet elegáns terítőre, függönyre, takaróra stb. Csipkeshalag munka. Igen gazdag díszítés egy elegáns terítőre, vagy nagyobb takaróra finom vászonalapon; vagy függönyre és ajtószárnyra kongré vagy filékélmé alapon. A különös, de divatos stílusban tartott mintához fehér vagy sárgásan árnyalt, áttört szélű 1 cm. széles csipkeshalagot használunk, a sokszor fel-oda csavart ornamentikai részhez, míg a stílusát madáralakhoz és a bogycs ágához az egyik szélén zsinórbeszűréssel ellátott csak 1/2 cm. széles szalagot használunk; a csőrével a szalagot csucosan áthajtjuk, vagy összehúzzuk, mint az különben a munkánál szokásos. A szalagvégeket, melyek szabadon állanak s egy másik szalag alá nem dughatók, azokat igen rendszeresen s tisztán kell eldolgolni, illetőleg hurkolással biztosítani. A madárlágyakat csipkeöltéssel töltjük, mint az a valódi csipkéknel rendszerint látható. A hézagokat nagyobb részt

16. és 17. sz. Horgolt rosetta és levél a 6. szám alatti kabáthoz

21. sz. Szegélyzet elegáns asztalterítőre, függöny vagy ajtószárnyra, nagyobb takaróra stb. Csipkeshalagmunka.

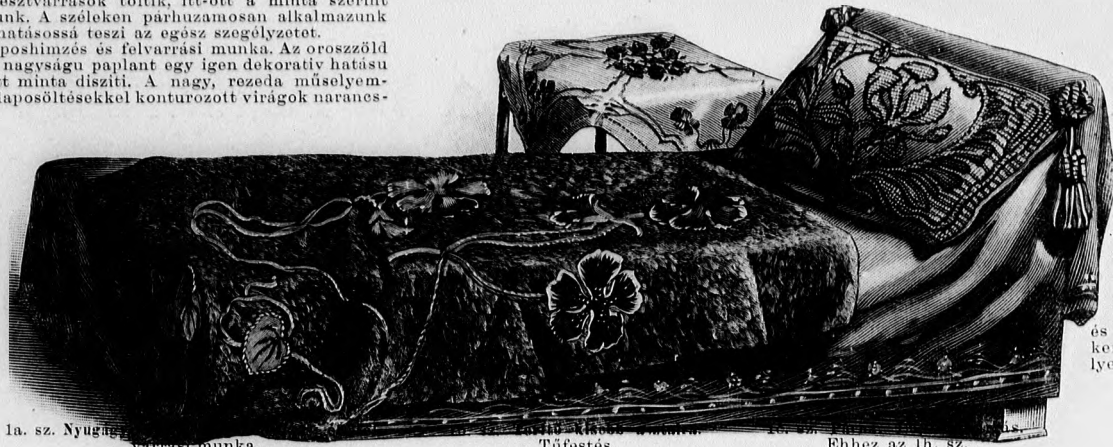

19. sz. Gomblyukdíszítő keret. Laposhímzés és száröltés.

rudaeskek, pókvarrás és keresztvarrások töltik, itt-ott a minta szerint hurokolt karikákat alkalmazunk. A széleken párhuzamosan alkalmazunk szálsodrást, ami különösen hatásosá teszi az egész szegélyzetet.

1a. sz. Nyugdíj-paplan. Laposhímzés és felvarrási munka. Az oroszöld seálból készült, 180-140 cm. nagyságu paplant egy igen dekoratív hatású felvarrási munkával készített minta díszíti. A nagy, rezeda műselyemmel, egyenletlen hosszúságu laposöltésekkel konturozott virágok narancsszínű hársnyóbból, a levelek és kelyhek rezeda posztóból szabandók, ez utóbbiakat kissé vastagabb két árnyalat rezeda selymfényű pamutszállal konturozzuk s egyszerűsre mind az átfogó öltésekkel az alapra örösztjük. Ugyanesekek vezetett s lefoga öltésekkel levart pamutszálak alkotják a szárazakat, indákat és leveleket.

1b. sz. Terítő kisebb asztalokra. Tűfestés. Az 59 cm² nagyságu tompa bronzszínű vászonból készült kis terítőt 2 1/2 cm. szélesen lyukacsosan felszegjük. Igen különleges elléntétben van az alaphoz a fahéjszínű hímzés mintája. Két világos árnyalattal tartjuk az ötlevelű tűfestéssel hímzett virágokat, két legvilágosabb árnyalattal hímizzük a lapos bogycókat, sötétbarna száraz-

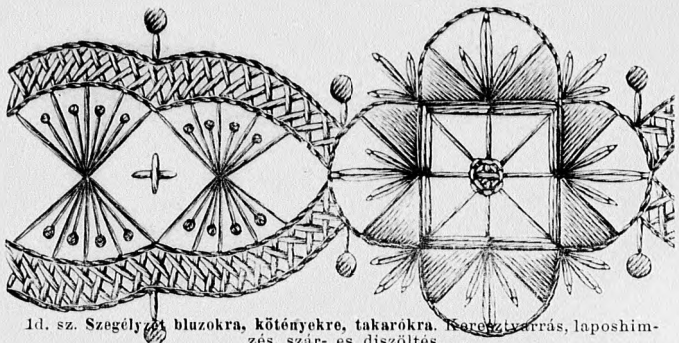
1a. sz. Nyugdíj-paplan. Felvarrási munka.

Tűfestés.

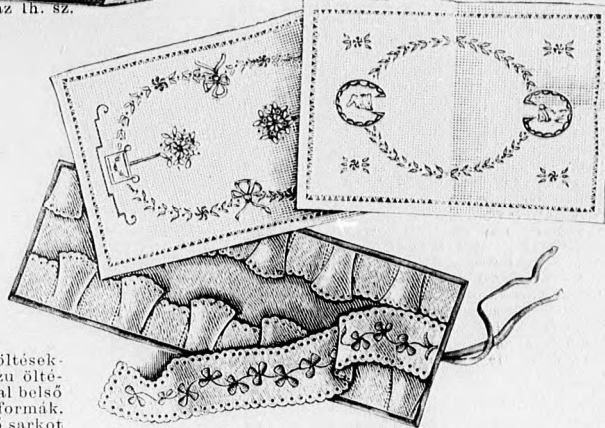
Ehhez az 1b. sz.

kat és ágakat, a mi egészben igen kecses, divatos mintát mutat.

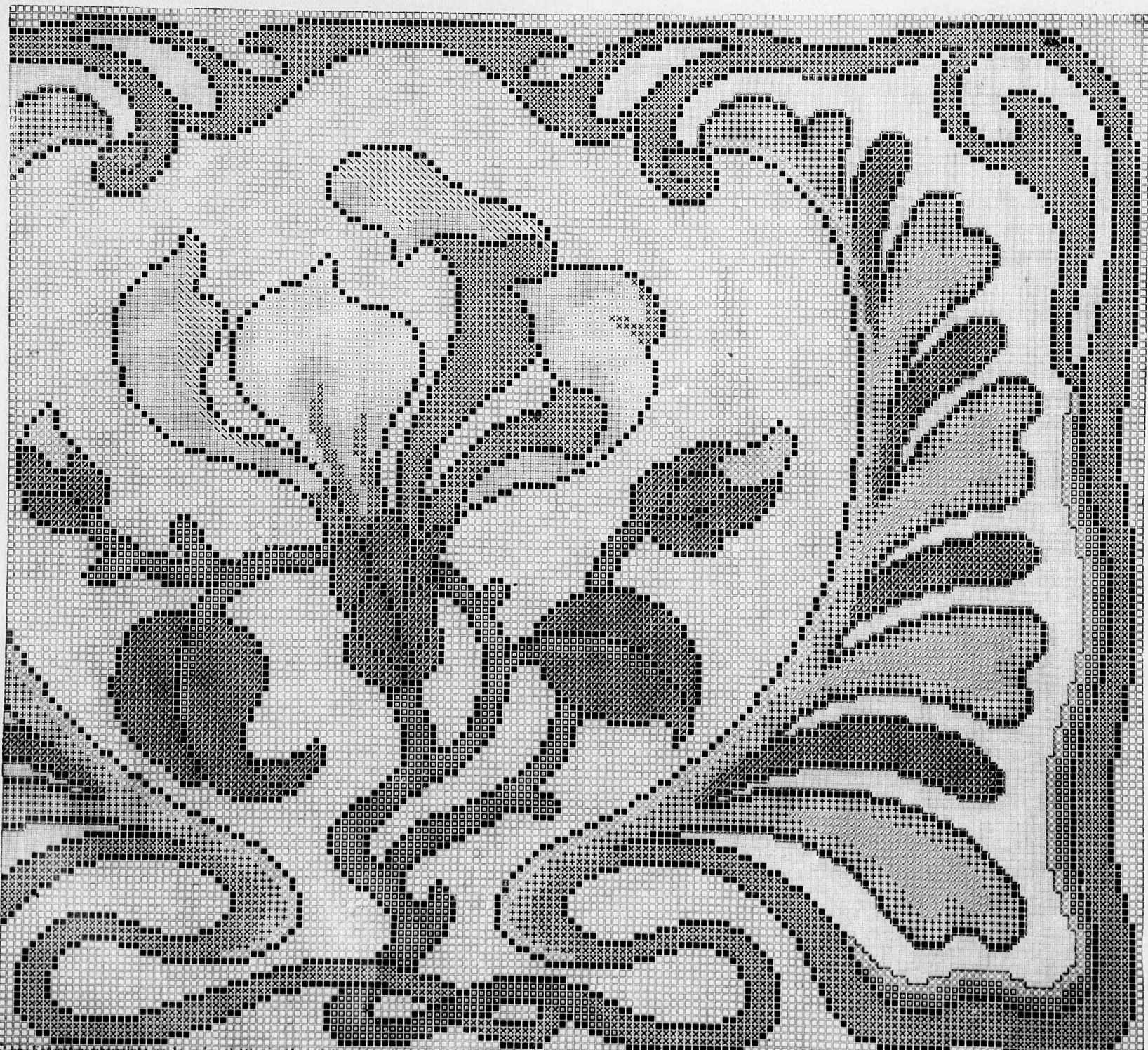
1c. sz. Párna. Lapos kivarrás és holbeinöltés. Ehhez az 1h. A 66-48 cm. nagyságu párna mohazöld gyapju jávakanyából készül. Az igen csinos, 1 h. alatti keresztzemes mintát laposöltéssel kivarrjuk rajta. Északi pamut és napselyem a kivarrási anyag. Valamennyi figurát először körülkonturozzunk feketebarna pamuttal és pedig a kelme 2 szál magasságon átöltött 2-2 laposöltést számítunk egy keresztzemennek a mintán; a holbeinöltésű befoglalásnál minden kereszt a mintán egy egyes öltésnek felel meg. A világos sárga selyemmel a két szélén levő ornamentika és a belenyúló levelek közti hézagot töltjük és pedig minden egyes keresztzemennek egy öltést számítunk 10 szálon át, a mennyire az a szélén lehetséges, különben rövidebb öltések is öltethők. (1 öltéshézag marad minden öltés után.) A keresztzemes minta után laposöltésekkel, nem ugyan soronként egyenlő, de tulhosszu öltésekkel sem, itt-ott megszakítva az irányt, miáltal belső rajzvonalaik támadnak s jobban kiemelkednek a formák. A párna hátlanja mohazöld posztó; a két felső sarkot két csingó posztóbójt és egy-egy posztorozetta, mohazöld, rezeda és ó-arany színben díszíti.

1d. sz. Szegély. Bluzokra, kötényekre, takarókra. Keresztvarrás, laposhímzés, szár- és díszöltés.

1e. és 1f. sz. Tálcakendő. Laposhímzés és száröltés. 1g. sz. Teakanal-tok. Laposhímzés és száröltés.

öltés. A 45-19 cm. nagys. összegegyűlthető tok sötétvörös moarékelméből van, fehér flanelbeles. Belül a hosszszélén 1-1 hat, illetőleg 8 1/2 cm. széles, kivert széli flanel-esikot látunk, melyet a bölésre akként varunk fel, hogy az 6 kis tarsolyt képezzen a teás kanna lak bevére. Az egyik kereszt szélén egy 10 cm. széles, szintén kivert széli, löhere-minta-val hímzett flanel-esikot varunk, mely a kanna lakra borul s megvedli a dörzsöltéstől. A löhere hímzés helyet egy alkalmas vessor vagy mondat is hímözhető a esikra. Vörös atlaszszalagot varunk fel kötének.

A kézimunka-melléklet magyarázója: Gorzalecky Iona, III. ker. fő- és székvárosi községi nőipariszkolai tanítónő.